

Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

**Revisionsrapport: Översiktlig granskning av delårsrapport
per 2016-08-31**

Revisorerna har uppdragit till KPMG att genomföra en översiktlig granskning av delårsrapport per 2016-08-31.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 16 januari 2017.

Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

För Ånge kommuns revisorer

Roger Sundin
Ordförande

Alf Hallén
Vice ordförande

Ånge kommun

**Översiktlig granskning av
delårsrapport per 2016-08-31
Revisionsrapport**

**KPMG AB
Advisory
2016-10-13**

Antal sidor: 12

Rapport beträffande delårsgranskning 2016 Ånge.docx

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål och god redovisningssed	1
1.2	Mål för verksamheten	1
1.3	Övriga kommentarer och rekommendationer	1
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	2
4.	Avgränsning	2
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig styrelse	3
7.	Metod	3
8.	Projektorganisation	3
9.	Anvisningar och styrdokument	4
10.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
10.1	Bakgrund	4
10.2	Finansiella mål	4
10.3	Verksamhetsmål	5
11.	Delårsrapporten i övrigt	6
11.1	Innehåll	6
11.2	Balanskravet	6
11.3	Resultaträkning	7
11.4	Balansräkning	9
11.5	Kassaflödesanalys	9
11.6	Sammanställd redovisning	9
11.7	Nämndernas berättelse	10
11.8	Övrigt	10

1. Sammanfattning

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2016-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Finansiella mål och god redovisningssed

Både resultatmålet och målet om soliditet kommer enligt kommunstyrelsens bedömning att uppnås.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om, se avsnitt 10.2.

1.2 Mål för verksamheten

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är i enlighet med fullmäktiges verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning då tre av de fyra målen beräknas uppnås.

Vi anser att det är väsentligt att löpande kunna följa upp målsatta värden för att vid behov kunna vidta måluppfyllande åtgärder.

Vi anser därför att kommunstyrelsen bör verka för att utveckla processen för att löpande kunna följa upp målen, se avsnitt 10.3.

1.3 Övriga kommentarer och rekommendationer

Under granskningen av balansposterna har vi noterat att det vid 2016-08-31 finns tre poster på totalt ca 9 mnkr som vi anser inte är korrekt periodiserade. Enligt ekonomichefen har de tagit hänsyn till en av dessa tre poster i prognosen.

Vi rekommenderar att rutinerna för periodisering och avstämningar ses över, se avsnitt 11.3.

---

¹ Kommunallag (1991:900)

2. Bakgrund

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska delårsrapporten per 2016-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL² bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

4. Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2016-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL³ och Skyrev⁴.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

---

² Kommunallag (1991:900)

³ Sveriges Kommuner och Landsting

⁴ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är saklighetsgranskad av Catharina Norberg, ekonomichef.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Stickprovis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Kristoffer Bodin, kommunal revisor, under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

9. Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Ekonomienheten upprättar skriftliga anvisningar inför delårsbokslut och årsbokslut med instruktioner och tidpunkter för olika moment i processen.

10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

10.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige har i ”Mål och prioriteringar, budget 2016 Ekonomisk plan 2017 - 2018” fastställt två finansiella mål samt fyra verksamhetsmål som uppges ha betydelse för god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning uppnås om de finansiella målen samt två av verksamhetsmålen uppnås.

Kommentar

Vi ser positivt på att det i årets budget tydligt framgår vilka mål som bedöms ha betydelse för god ekonomisk hushållning och vad som krävs för att uppnå god ekonomisk hushållning.

10.2 Finansiella mål

I ”Mål och prioriteringar, budget 2016 Ekonomisk plan 2017 - 2018” finns två finansiella huvudmål. Målen har förändrats jämfört med föregående år. Kommunens resultatmål har sänkts från 1 % till 0,5 % av skatter och statsbidrag samt den nettointäkt som Ånge Fallen Kraft ger. Målet om investeringsnivån har bytts ut mot ett soliditetsmål.

1. Kommunens resultat ska uppgå till 0,5 % av skatter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag, samt den nettointäkt som Ånge Fallen Kraft ger. För år 2016 beräknas det motsvara ett resultat på 5,5-6 mkr.
2. På sikt ska kommunen ha en positiv soliditet vilket innebär att målet är att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt.

Kommunstyrelsens bedömning är att båda de finansiella målen kommer att uppnås under året.

Kommentar

Vi delar kommunstyrelsens bedömning och anser därmed att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.

Vi bedömer för att kunna redovisa en positiv soliditet (i varje fall inklusive avsättningen för pensionsförpliktelser) är ett resultatmål om 0,5 % inte tillräckligt.

10.3 Verksamhetsmål

I "Mål och prioriteringar, budget 2016 Ekonomisk plan 2017 - 2018" finns fyra verksamhetsmål som bedöms ha betydelse för god ekonomisk hushållning.

1. Behovet av försörjningsstöd till unga, upp till 25 år, ska minska med 10 %. 2013 utbetalades 2 190 tkr i försörjningsstöd till unga upp till 25 år, 2014 utbetalades 2 437 tkr i försörjningsstöd till unga upp till 25 år. Under perioden januari till augusti har 1 251 tkr utbetalats vilket kan jämföras med 2015 då 1 312 tkr utbetalades under perioden och 2 031 tkr utbetalades under helåret.

"Jämfört med samma period 2015 har behovet 2016 minskat med 4,6%. Prognosen är att målet kommer att uppnås under 2016".

2. Kommunens utredning och insatser ska leda till att den enskilde ungdomen inte behöver fortsatt stöd från socialtjänsten. Andelen ungdomar som inte kommit tillbaka inom ett år efter avslutad insats/utredning ska vara minst 85 %. 2013 var andelen ungdomar som inte kommit tillbaka inom ett år efter avslutad insats 74 %. 2014 var andelen ungdomar som inte kommit tillbaka inom ett år efter avslutad insats 100 %.

"Resultatet av målet finns i de KKIK-mått (kommunernas kvalitet i korthet) som presenteras under hösten. Prognosen är att målet kommer att uppnås under 2016".

3. 2017 ska minst 95 % av eleverna på Bobergsgymnasiet gå ut inom utsatt tid och med gymnasieexamen. 2014 var det 80 % av eleverna på Bobergsgymnasiet som gick ut med gymnasieexamen.

"Andel elever med gymnasieexamen var i våras 93,1 %. Denna siffra är framtagen av oss själva. Den officiella siffran från skolverket kommer senare i höst. Stämmer vår siffra när vi tyvärr inte nämndens mål på 95 %. Motsvarande siffra för riket ligger runt 80 %. Prognosen är att målet inte kommer att uppnås 2016".

4. Frisknärvaron ska öka bland de tillsvidareanställda. 2013 var frisknärvaron 67,6 %. 2014 var frisknärvaron 60,0 % (Definition frisknärvaro, max 7 sjukdagar/år/pers).

"2015 var 59,7 % av personalen frisknärvarande. Januari-augusti 2016 var 72,9 % av personalen frisknärvarande. Målet uppnås under perioden och prognosen är att målet kommer att uppnås under 2016".

Av ovanstående mål bedömer kommunstyrelsen (kursiv text) att mål 1, 2 och 4 kommer att uppnås samt att mål 3 inte kommer att uppnås.

Kommentar

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är i enlighet med fullmäktiges verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning då tre av de fyra målen beräknas att uppnås.

Vi noterar att verksamhetsmålet om andelen elever som går ut med gymnasieexamen inom utsatt tid inte går att mäta under året utan mäts nationellt en gång per år.

Vi anser att det är väsentligt att löpande kunna följa upp målsatta värden för att vid behov kunna vidta måluppfyllande åtgärder. Vi anser därför att kommunstyrelsen bör verka för att utveckla processen för att löpande kunna följa upp målen.

11. Delårsrapporten i övrigt

11.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Kommentar

Vi anser att kommunen i all väsentlighet följer RKR:s rekommendation 22.

11.2 Balanskravet

I förvaltningsberättelsen under ”Ekonomi – finansiell analys” presenteras en balanskravsutredning i tabellform som visar att balanskravet förväntas uppnås.

Kommentar

Vi ser positivt på att balanskravsutredningen presenteras i tabellformat i delårsrapporten i enlighet med rekommendation från tidigare granskning.

11.3 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2015-2016.

Kommunen:

mkr	Utfall 2016-08-31	Utfall 2015-08-31	Budget 2016	Prognos 2016
Verksamhetens nettokostnader	-361,6	-373,7	-604,7	-605,6
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	404,7	377,3	606,1	608,5
Finansnetto	4,4	2,3	0,5	4,0
Årets resultat	47,6	5,8	2,0	7,0

Jämförelser och nyckeltal för kommunen:

Belopp mkr	Utfall 2016-08-31	Utfall 2015-08-31	Budget 2016	Prognos 2016	Utfall 2015-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-361,6	-373,7	-604,7	-605,6	-550,9
Varav jämförelse-störande intäkter		5,7			12,7
Förändring i% jämfört med föregående år	-3,2 %			+9,9 %	
Skatteintäkter, statsbidrag och	404,7	377,3	606,1	608,5	567,8
Förändring i% jämfört med föregående år	+7,2 %			+7,2 %	
Finansnetto	4,4	2,3	0,5	4,0	1,7
Resultat	47,6	5,8	2,0	7,0	18,6
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	88,3 %	98,4 %	99,7 %	98,9 %	96,7 %

Utfallet 2016-08-31 uppgår till 47,6 mnkr och beror till stor del på det tillfälliga statsbidraget på grund av flyktingsituationen på ca 24 mnkr samt att mottagningsverksamheten av asylsökande har gett ett överskott på ca 10 mnkr. Kommunen räknar med att dessa medel kommer att användas under hösten och således är prognosen för 2016 på 7 mnkr betydligt lägre än utfallet 2016-08-31.

Några förklaringar i delårsrapporten till skillnaden på 40,6 mnkr mellan prognos och utfallet är bland annat att:

- Semesterlöneskulden förväntas öka under perioden september-december.
- Humanistiska nämnden förväntas få högre kostnader under hösten.
- Alla de extrapengar som kommunen beviljades i december med anledning av flyktingsituationen kommer att användas under hösten.
- Socialnämndens kostnader förväntas öka i slutet av året då två nya boenden ska öppna. Även försörjningsstödet beräknas dra över budget.
- Kommunstyrelsen avser att besluta om ytterligare åtgärder för att möta framtida utmaningar.

Enligt bilagorna framgår att det finns en outredd differens på 1,9 mnkr under upplupna sociala avgifter. Det framgår också att ferielöneskulden på 4,1 mnkr utgår från bokslutet 2015 och är således inte periodiserad. Vidare finns det statliga stimulansmedel från 2014 på 3,3 mnkr som ligger som en skuld trots att det inte längre föreligger någon motprestation eller risk för krav på återbetalning

Kommentar

Vi ser positivt på att det i år finns upplysningar i delårsrapporten om säsongsvarierande och cykliska effekter som förklarar skillnaden i utfall 2016-08-31 på 47,6 mnkr och helårsprognosen på 7,0 mnkr.

Under granskningen av balansposterna har vi noterat att det vid 2016-08-31 finns tre poster på totalt ca 9 mnkr som vi anser inte är korrekt periodiserade. Ferielöneskulden borde rimligen vara i stort sett reglerad efter sommaren vilket ger ett periodiseringsfel på ca 4 mnkr. Vi anser också att statliga stimulansmedel där risken för krav på återbetalning upphört bör intäktsföras.

Enligt ekonomichefen har de tagit hänsyn till ferielöneskulden i prognosen men att den outredda differensen under upplupna sociala avgifter inte är beaktad samt att de periodiserade stimulansmedlen på 3,3 mnkr inte är intäktsförda i prognosen.

Vi rekommenderar att rutinerna för periodisering och avstämningar ses över.

11.4 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2015 – 2016.

Belopp i mkr	Kommunen			Koncernen		
	2016-08-31	2015-12-31	2015-08-31	2016-08-31	2015-12-31	2015-08-31
Balansomslutning	478,6	459,9	408,3	932,4	923,2	945,5
Redovisat eget kapital	200,8	153,2	140,4	213,0	159,2	149,5
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	-74,4	-132,9	-94,2	-62,2	-127,1	-125,7
<i>Soliditet redovisad</i>	<i>41,9 %</i>	<i>33,3 %</i>	<i>34,4 %</i>	<i>22,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>15,8 %</i>
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarsförbindelse pensioner</i>	<i>-15,5 %</i>	<i>-28,8 %</i>	<i>-23,1 %</i>	<i>-6,7 %</i>	<i>-13,8 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Omsättningstillgångar	181,6	157,5	96,4	215,5	199,1	160,3
Kortfristiga skulder	-102,7	-127,0	-93,8	120,6	-161,7	-121,5
<i>Balanslikviditet</i>	<i>176,8 %</i>	<i>124,0 %</i>	<i>102,8 %</i>	<i>178,7 %</i>	<i>123,1 %</i>	<i>131,9 %</i>

Kommentar

Se kommentar och rekommendation under avsnitt 11.3.

11.5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar har kassaflödesanalys samt hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Kommentar

Vi har inte närmare granskat kassaflödesanalysen.

11.6 Sammanställd redovisning

Enligt RKR:s rekommendation 22 ska den kommunala koncernens räkenskaper presenteras jämte kommunens om minst ett av nedanstående villkor är uppfyllda:

- De kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter, vilket omfattar såväl verksamhetsintäkter som skatteintäkter och statsbidrag, uppgår till minst 30 procent.
- De kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår de helägda bolagen Ånge Fastighets- och Industri AB och Ånge Energi AB samt till 50 % ägda Ångefallen Kraft AB. Dotterbolagens räkenskaper per 2016-08-31 är inte reviderade.

Kommentar

Vi ser positivt på att delårsrapporten innefattar sammanställd redovisning. Vi har endast översiktligt granskat kommunens sammanställda redovisning och har inga kommentarer.

11.7 Nämndernas berättelse

Under avsnitt 2 – 10 presenteras nämndernas och bolagens verksamheter, resultat och mål.

11.8 Övrigt

Noter och tilläggsupplysningar samt nämndernas berättelser har endast granskats översiktligt.

KPMG, dag som ovan

Kristoffer Bodin
Kommunal revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor